

Sygn. akt I ACa 884/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Krzysztof Chojnowski
Sędziowie	:	SA Elżbieta Borowska (spr.) SA Jarosław Marek Kamiński
Protokolant	:	Łukasz Patejuk

po rozpoznaniu w dniu 24 marca 2017 r. w Białymstoku na rozprawie

sprawy z powództwa **A. B.**

przeciwko (...) **w P.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 17 czerwca 2016 r. sygn. akt I C 491/15

I. oddala apelację;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanego 10.800 (dziesięć tysięcy osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów instancji odwoławczej.

(...)

UZASADNIENIE

Powódka A. B. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego (...)w P. kwoty 237.614 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 25 września 2009 r. oraz kosztami procesu według norm przepisanych. Swoje roszczenie wywodziła ze zdarzenia, do jakiego doszło w czerwcu 2009 r., kiedy to w prowadzonym przez nią gospodarstwie rolnym objętym ochroną ubezpieczeniową OC u pozwanego, na skutek omyłkowego użycia przez jej byłego męża F. B. nieodpowiedniego środka przy dokonywaniu oprysków, doszło do powstania szkody w uprawach jęczmienia jarego i pszenicy ozimej. Wskazała, że w chwili obecnej występuje o roszczenie częściowe. Wysokość szkody wyliczyła zaś na podstawie protokołu szacowania strat z 25 sierpnia 2009 r. sporządzonego przez rzeczoznawcę ubezpieczyciela, gdzie

ustalono, że poniosła ona następujące straty: 640,35 ton pszenicy, 13,88 ton jęczmienia jarego. Cena pszenicy to 550 zł za tonę, zaś jęczmienia 500 zł za tonę. Razem straty wyniosły 359.132,25 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwany(...) w P. wniósł o odrzucenie pozwu, ewentualnie o jego oddalenie oraz o zasądzenia od powódki na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w wysokości podwójnej stawki minimalnej. Wskazał, że powódka wytoczyła już powództwo o część odszkodowania za szkodę wskazywaną jako podstawę roszczeń w niniejszej sprawie. Sprawa toczyła się przed Sądem Okręgowym w Poznaniu pod sygnaturą I C 895/13 i zakończona została wyrokiem z dnia 12 czerwca 2014 r. oddalającym powództwo z uwagi na brak odpowiedzialności pozwanego co do zasady. Przedmiotowe rozstrzygnięcie podtrzymane zostało prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2015 r. w sprawie o sygnaturze I ACa 1321/14. Z ostrożności podniosła także, iż w sprawie brak było podstaw do uznania odpowiedzialności pozwanego, albowiem małżonkowie w dacie szkody prowadzili wspólne gospodarstwo domowe.

Wyrokiem z dnia 17 czerwca 2016 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie oddalił powództwo, zasądzając jednocześnie od powódki na rzecz pozwanego kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Orzeczenie to zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Powódka A. B. mailem z dnia 1 lipca 2009 r. zgłosiła pozwanemu (...) w P. szkodę w uprawach na działkach (...) spowodowaną przez F. B., który – jak podała – wykonywał opryski i omyłkowo użył do wykonania zabiegu roundapu, co spowodowało uszkodzenia w pszenicy. Ostatecznie powódka zgłosiła pozwanemu szkodę pismem z dnia 17 lipca 2009 r., w którym wskazała, iż uszkodzeniu uległa pszenica i jęczmień, o łącznym areale 109,71 ha. Sprawcą szkody był F. B., który wykonywał opryski na jej polu w ramach pomocy sąsiedzkiej i omyłkowo użył niewłaściwego środka do oprysków.

F. B. ubezpieczony był w okresie objętym szkodą w zakresie odpowiedzialności cywilnej związanej z posiadaniem gospodarstwa rolnego w K. na podstawie umowy zawartej z pozwanym(...) w P. stwierdzonej polisą (...).

Pozwany w dniu 30 czerwca 2009 r. dokonał oględzin upraw powódki i stwierdził, iż uszkodzeniu uległy uprawy pszenicy ozimej i jęczmienia jarego o areale 109,60 ha.

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwany odmówił powódce wypłaty odszkodowania.

Pozwem z dnia 25 marca 2013 r. skierowanym do Sądu Okręgowego w Poznaniu powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) w P. kwoty 76.000 zł wraz z odsetkami od dnia 25 września 2009 r. W uzasadnieniu wskazała, że posiada i prowadzi od 2000 r. gospodarstwo rolne, na które zawarła z pozwanym umowę OC gospodarstwa. Zakresem odpowiedzialności z tej polisy objęta jest powódka, jej dzieci i osoby stale pracujące w gospodarstwie powódki. W czerwcu 2009 r. doszło do powstania szkody w gospodarstwie powódki w uprawach jęczmienia jarego i pszenicy ozimej. Sprawcą szkody był F. B., który w trakcie wykonywania oprysków na polach A. B. omyłkowo użył do wykonania zabiegu roundapu zamiast środka fandango. On także przygotowywał ciecz do wykonania zabiegu. Kilka dni wcześniej przelewał roundap z beczek o pojemności 120 litrów do beczek o pojemności 20 litrów i pozostawił je w magazynie. W dniach kiedy używał środka fandango, omyłkowo wlał do opryskiwacza roundap, który znajdował się w beczce po fandango. F. B. był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej polisą numer (...). Pozwany ubezpieczyciel sprawcy szkody odmówił uznania swej odpowiedzialności twierdząc, iż powódka oraz sprawca szkody, były mąż powódki, prowadzili wspólne gospodarstwo domowe pod adresem zamieszkania (...). Stanowisko to jest błędne. Powódka i jej były obecnie mąż zawarli umowę o rozdzielnosci majątkowej jeszcze przed zawarciem małżeństwa. Nie mają żadnego wspólnego majątku. Były mąż nie pracował w gospodarstwie rolnym powódki, a wykonywał jedynie w 2009 r. w ramach pomocy sąsiedzkiej opryski pól. F. B. nie utrzymywał domu powódki, nie dokładał się do kosztów codziennego życia, ponieważ prowadził oddzielne gospodarstwo domowe. Małżeństwo powódki od dawna przechodziło kryzys. Już w 2008 r. strony posiadały oddzielne domy, gospodarstwa rolne. Ze względu tylko na małoletnie dzieci powódka wraz z mężem dokonała podziału swego domu by dzieci miały kontakt z obojgiem rodziców. Mimo tego nie można uznać, że strony razem mieszkały i prowadziły wspólne gospodarstwo domowe. Ostatecznie

powódka rozwiódła się z mężem w 2010 r. Roszczenie powódki jest zatem zasadne. W chwili obecnej powódka występuje o roszczenie częściowe. Wysokość szkody wyliczono na podstawie protokołu szacowania strat z 25 sierpnia 2009 r. sporządzonego przez rzeczoznawcę ubezpieczyciela gdzie ustalono że poszkodowana poniosła następujące straty: 640,35 ton pszenicy, 13,88 ton jęczmienia jarego. Cena pszenicy to 550 zł za tonę zaś jęczmienia 500 zł za tonę. Razem straty wyniosły 359.132,25 zł.

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2014 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I C 895/13 Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił powództwo. Sąd ten ustalił m.in., że powódka prowadzi od 2000 r. gospodarstwo rolne w miejscowości Ł.. Od dnia 20 lutego 2001 r. powódka pozostawała w związku małżeńskim z F. B., który to związek został rozwiązany przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 10 grudnia 2010 r. Powódka i F. B. wspólnie z dziećmi zamieszkują w Ł., współprowadzą firmę (...) sp. z o.o., F. B. prowadzi działalność rolniczą z siedzibą w Ł. (...), zaś powódka posiada wszelkie pełnomocnictwa do reprezentowania F. B. we wszystkich sprawach dotyczących nieruchomości położonej w K. i dotyczących jego osoby. F. B. posiada nieruchomości w K. i ubezpieczony był u pozwanego od odpowiedzialności cywilnej polisą numer (...). W dniu 2-12 czerwca 2009 r. doszło do powstania szkody w uprawach powódki jęczmienia jarego i pszenicy ozimej na działkach (...) położonych w miejscowości Ł.. Sprawcą szkody był F. B., który w trakcie wykonywania oprysków na polach powódki omyłkowo użył do wykonania zabiegu roundapu zamiast środka fandango. F. B. przygotowywał także ciecz do zabiegu. Powódka poniosła straty: 13,88 ton jęczmienia jarego, 640,35 ton pszenicy ozimej. Powódka zgłosiła szkodę pozwanemu, lecz pozwany odmówił wypłaty odszkodowania. Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Okręgowy w Poznaniu uznał, iż brak jest podstaw do uznania powództwa. Sąd Okręgowy wskazał, m.in., że ubezpieczenie odpowiedzialności OC rolników obejmuje odpowiedzialność za szkody związane z posiadaniem i prowadzeniem gospodarstwa rolnego, tymczasem prace polegające na oprysku pól wykonywane przez sprawcę szkody dotyczyły innego gospodarstwa rolnego (gospodarstwa powódki), a więc szkoda nie była związana z posiadaniem gospodarstwa rolnego przez osobę ubezpieczoną. Świadczenie pomocy sąsiedzkiej przez F. B. w gospodarstwie rolnym powódki nie było też formą rozliczenia za wzajemnie otrzymaną przez niego od powódki pomoc przy prowadzeniu jego gospodarstwa. Tym samym brak było podstaw do przyjęcia, że przedmiotowa szkoda powstała w związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego przez sprawcę szkody. Nadto Sąd ustalił, na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, iż powódka i F. B. pozostawali we wspólnym gospodarstwie domowym.

Apelację od tego wyroku złożyła powódka A. B.. Wyrokowi Sądu Okręgowego w Poznaniu powódka zarzuciła m.in. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez błędne ustalenie, że działanie sprawcy było objęte polisą powódki, naruszenie art. 316 k.p.c., art. 244 k.p.c., art. 245 k.p.c., art. 365 k.p.c., art. 366 k.p.c. poprzez błędne ustalenie relacji łączących powódkę ze sprawcą szkody, naruszenie art. 6 k.c., art. 229 k.p.c., 230 k.p.c., 231 k.p.c. poprzez pominięcie faktu, iż pozwana nie wykazała by powódka w lipcu 2009 r. prowadziła ze sprawcą wspólne gospodarstwo domowe oraz że wykonanie oprysku nie było związane z posiadaniem przez sprawcę gospodarstwa rolnego i świadczeniem pomocy sąsiedzkiej, naruszenie art. 822 k.p.c. poprzez przyjęcie, że pomimo wyrządzenia szkody przez sprawcę na podstawie jego polisy ubezpieczeniowej powódce odszkodowanie nie przysługuje, naruszenie art. 9 u.u.ob. poprzez jego błędną interpretację i niezastosowanie w sprawie, naruszenie art. 50 ustawy u.u.ob. poprzez jego niewłaściwą interpretację, naruszenie art. 435 k.c. i art. 55³ k.c. poprzez ich pominięcie, naruszenie art. 7 OWU i art. 827 § 1 i 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i błędną interpretację, nierozważenie całokształtu okoliczności sprawy. Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2015 r. wydanym w sprawie I ACa 1321/14 oddalił apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 12 czerwca 2014 r. sygn. akt I C 895/13. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny w Poznaniu wskazał, że szkoda w gospodarstwie rolnym powódki nie jest związana z prowadzeniem gospodarstwa rolnego przez sprawcę szkody, stąd brak jest podstaw do uwzględnienia roszczenia powódki. Za chybione nadto należało uznać powoływanie się na zasady współżycia społecznego, albowiem żadna zasada współżycia społecznego nie stanowi źródła roszczenia.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 30 marca 2016 r. wydanym w sprawie II CSK 635/15 odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd po uprzednim odwołaniu się do art. 365 § 1 k.p.c. zauważył przede wszystkim, że roszczenie powódki co do zasady rozstrzygnięte zostało prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 12 czerwca 2014 r. Zarówno bowiem w pozwie złożonym do Sądu Okręgowego w Poznaniu, jak i w niniejszej sprawie powódka wskazała, iż dochodzi roszczenia częściowego z tytułu odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody F. B. związanej z posiadaniem i prowadzeniem przez niego gospodarstwa rolnego. Obie sprawy oparte były też na tych samych okolicznościach faktycznych, a mianowicie, iż F. B. wykonując u powódki opryski w ramach pomocy sąsiedzkiej pomylił środek fandango i roundup i użył do oprysku roundupu na skutek czego w dniu 2-12 czerwca 2009 r. doszło do powstania szkody w uprawach powódki jęczmienia jarego i pszenicy ozimej na działkach (...) położonych w miejscowości Ł.. Na skutek zdarzenia powódka poniosła straty: 13,88 ton jęczmienia jarego, 640,35 ton pszenicy ozimej. Zdaniem Sądu nie były zatem prawdziwe twierdzenia powódki podnoszone na rozprawie w dniu 3 czerwca 2016 r., iż sprawa przed Sądem Okręgowym w Poznaniu dotyczyła tylko działek (...) o powierzchni 30 ha. Formułowane przez powódkę pisma procesowe, wnioskowane przez nią dowody, w sposób bezsporny wykazywały bowiem, iż zgłoszenie szkody, pozew wniesiony przed Sądem Okręgowym w Poznaniu i pozew wniesiony w niniejszej sprawie dotyczą roszczenia opartego na tych samych podstawach faktycznych i prawnych, z tym jedynie, że przed Sądem Okręgowym w Poznaniu dochodzona była jego część, a przed Sądem Okręgowym w Olsztynie zgłoszona została do rozpoznania pozostała część, co zresztą powódka wprost w obu pozwach zaznaczała.

W związku z powyższym Sąd uznał, że skoro stosunek prawny łączący powódkę i pozwanego uregulowany został już wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 12 czerwca 2014 r., nie było możliwe dokonanie obecnie odmiennego osądzenia tego samego stosunku prawnego przez sąd orzekający w niniejszej sprawie. Powództwa w obu sprawach oparte bowiem były na tych samych okolicznościach faktycznych i prawnych między tym samymi stronami. W konsekwencji niezasadnym, a wręcz niedopuszczalnym było zdaniem Sądu prowadzenie postępowania dowodowego na uzasadnienie roszczenia, którego zasada została przesądzona wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu. Z tych względów Sąd oddalił więc zgłoszone przez powódkę wnioski dowodowe.

Na marginesie Sąd wskazał, odwołując się do art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, że aby roszczenie powódki było zasadne szkoda jej wyrządzona musiałaby powstać w związku z prowadzeniem przez F. B. gospodarstwa rolnego w K.. Przedmiotowa szkoda – jak zostało to przesądzone wyrokami Sądu Okręgowego w Poznaniu oraz Sądu Apelacyjnego w Poznaniu – nie była jednak związana z prowadzeniem gospodarstwa rolnego sprawcy szkody tylko gospodarstwa rolnego powódki.

Apelację od tego wyroku wniosła powódka, która zaskarżając go w całości, zarzuciła mu:

- 1) nieważność postępowania poprzez pominięcie art. 72 k.p.c. w zw. z art. 81 k.p.c.;
- 2) przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów, tj. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez uznanie, że działanie sprawcy było objęte polisą powódki oraz pominięcie jego zeznań;
- 3) naruszenie art. 244 k.p.c., art. 245 k.p.c. i art. 365 k.p.c. i art. 366 k.p.c. poprzez oparcie się na wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, podczas gdy rozpatrywano tam jedną z części szkody wyrządzoną na innym polu powódki;
- 4) naruszenie art. 316 k.p.c. w zw. z art. 244, 245, 365 i 366 k.p.c. poprzez błędne ustalenie stanu faktycznego dotyczącego relacji stron;
- 5) naruszenie art. 365 i 366 k.p.c. w zw. z art. 244 i 252 k.p.c. oraz 229 i art. 230 k.p.c. poprzez błąd w ustaleniach faktycznych i przyjęcie, że powódka w 2009 r. prowadziła wraz ze sprawcą szkody wspólne gospodarstwo domowe;
- 6) naruszenie art. 6 k.c. w zw. z art. 229, 230 i 231 k.p.c. poprzez pominięcie faktu, iż pozwana nie wykazała, iż powódka w lipcu 2009 r. prowadziła ze sprawcą wspólne gospodarstwo domowe oraz że wykonanie oprysku nie było związane z posiadaniem przez sprawcę gospodarstwa rolnego oraz świadczeniem pomocy sąsiedzkiej;

- 7) naruszenie zasady orzekania ponad zarzuty strony przeciwnej;
- 8) naruszenie art. 822 k.c. poprzez jego błędną interpretację i przyjęcie, że pomimo wyrządzenia szkody przez sprawcę na podstawie jego polisy ubezpieczeniowej w związku z prowadzenie przez niego własnego gospodarstwa rolnego odszkodowanie powódce nie przysługuje;
- 9) naruszenie art. 9 u.u.ob. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy sprawca szkody wykonując w ramach posiadanych uprawnień oprysk na polu powódki nie zachował należytej ostrożności;
- 10) naruszenie art. 50 ust. 1 u.u.ob. poprzez jego niewłaściwą interpretację, albowiem kluczowe dla określenia zakresu ubezpieczenia OC rolników jest użycie przez ustawodawcę sformułowania szkoda związana z posiadaniem gospodarstwa rolnego;
- 11) naruszenie art. 9 ust. 1 u.u.ob. poprzez jego błędną interpretację, gdzie umowa ubezpieczenia obowiązkowego OC obejmuje odpowiedzialność cywilną podmiotu objętego obowiązkiem ubezpieczenia za szkody wyrządzone m.in. czynem niedozwolonym;
- 12) naruszenie art. 435 k.c. poprzez jego pominięcie, podczas gdy działalność maszyn i urządzeń występujących w gospodarstwie rolnym oparta jest na siłach przyrody;
- 13) naruszenie art. 55³ k.c. poprzez jego pominięcie, a mającego istotne znaczenie w ustaleniu stanu faktycznego;
- 14) naruszenie § 7 OWU w zw. z art. 827 § 1 i 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie oraz błędną interpretację, podczas gdy ewidentnie w tej sprawie odszkodowanie przysługuje powódce, chociażby ze względów słuszności z powodu rażącego niedbalstwa sprawcy szkody i kolosalną szkodę po stronie powódki;
- 15) nierozważenie całokształtu sprawy, w tym brak poczynienia ustaleń co do związku szkody jakiej doznała powódka z posiadaniem przez sprawcę szkody gospodarstwa rolnego oraz brak zbadania podstawy merytorycznej dochodzonego roszczenia.

W oparciu o powyższe wносиła o zmianę wyroku i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu. Jako ewentualny zgłosiła wnioski o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. Wносиła też o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Wskazać przede wszystkim należy, że nie miała racji skarżąca formułując w wywiedzionym przez siebie środku odwoławczym dość liczne zarzuty dotyczące – ogólnie ujmując – błędnych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji i wadliwej oceny prawnej zgłoszonego roszczenia. Sąd ten – jak wynika z lektury uzasadnienia zaskarżonego wyroku – w istocie nie czynił bowiem własnych ustaleń faktycznych co do zasadności roszczenia odszkodowawczego i nie dokonywał ich oceny prawnej. Powołując się zaś na treść art. 365 k.p.c. zaznaczył, że jest związany prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 12 czerwca 2014 r., wydanym w sprawie sygn. akt I C 895/13, którym to przesądzona została zasada roszczenia powódki. W konsekwencji odnoszenie się w chwili obecnej do wszystkich zarzutów podniesionych przez skarżącą jest zbędne. Oceny wymagają jedynie podniesione w apelacji zarzuty nieważności postępowania oraz naruszenia art. 365 k.p.c.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do dalej idącego zarzutu nieważności postępowania, który skarżąca utożsamiała z pozbawieniem możliwości obrony praw sprawcy szkody poprzez niezawiadomienie go o toczącym się postępowaniu, podkreślić trzeba, że w świetle art. 379 pkt 5 k.p.c. zarzut ten mógł być uznany za trafny jedynie wówczas, gdy pozbawiona możliwości obrony swych praw została strona. W niniejszej sprawie natomiast sprawca szkody nie był stroną niniejszego postępowania. Nadto, jak trafnie podniósł w odpowiedzi na apelację pozwany, po stronie pozwanej

z uwagi na treść art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2060 ze zm.) nie występowało współuczestnictwo konieczne, w związku z czym Sąd nie był zobligowany po myśli art. 195 § 2 k.p.c. do dopoznania sprawy szkody. Stąd też sformułowany w tym zakresie zarzut był niezasadny.

Niezasadny był również zarzut naruszenia art. 365 § 1 k.p.c. Przypomnienia w tym miejscu wymaga, że przepis ten, chroniący tak ważną dla zachowania powagi wymiaru sprawiedliwości, a przede wszystkim bezpieczeństwa obrotu zasadę związania orzekających w sprawach sądów pomiędzy tymi samymi stronami prawomocnym wcześniejszym orzeczeniem, wyraża tzw. moc wiążącą prawomocnego orzeczenia sądu. Pojęcie to zaś zgodnie z utrwalonym w judykaturze poglądem charakteryzuje się dwoma aspektami. Pierwszy formalny odnosi się do faktu istnienia prawomocnego orzeczenia, drugi materialny przejawia się w mocy wiążącej rozstrzygnięcia zawartego w treści orzeczenia. Orzeczenie prawomocne pociąga za sobą tę konsekwencję, że nikt nie może negować faktu istnienia orzeczenia i jego określonej treści, bez względu na to, czy był czy też nie był stroną w postępowaniu, w wyniku którego zostało wydane to orzeczenie. Żaden zatem sąd i organ nie mogą kwestionować faktu wydania orzeczenia, istnieje bowiem obowiązek poszanowania prawomocnego orzeczenia przez wszystkie sądy i organy państwowe co nie pozwala tymże organom na bezpośrednią jego zmianę lub uchylene przy okazji rozpoznawania innych spraw. Natomiast skutkiem przyjęcia mocy wiążącej w sensie materialnym jest to, że rozstrzygnięcie zawarte w orzeczeniu stwarza taki stan prawny, jak z niego wynika, czyli sądy rozpoznające spór muszą przyjmować, że dana kwestia kształtuje się tak, jak to przyjęto we wcześniejszym prawomocnym orzeczeniu. W kolejnym zatem postępowaniu, w którym pojawia się ta sama kwestia, nie może być już ona ponownie badana. Co więcej, jeżeli prawomocnie przesądzona została podstawa rozstrzygnięcia to nie można jej zmieniać, nawet jeżeli za zmianą przemawiałaby zmiana wykładni przepisów prawa. Związanie dotyczy przy tym sentencji wyroku i motywów w tych granicach, w jakich stanowią konieczne uzupełnienie rozstrzygnięcia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2010 r., sygn. akt II PK 249/09; z dnia 23 listopada 2010 r., sygn. akt I UK 162/10; z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. akt I UK 239/10; z dnia 4 lutego 2011 r., sygn. akt III CSK 161/10; z dnia 23 stycznia 2015 r., sygn. akt V CSK 192/14).

Biorąc powyższe pod uwagę zaakceptować należało stanowisko Sądu Okręgowego, który zasadnie uznał, że w niniejszej sprawie zachodziła tożsamość stanu faktycznego oraz zgłoszonego przez powódkę roszczenia z wydanym uprzednio przez Sąd Okręgowy w Poznaniu prawomocnym rozstrzygnięciem. Nawet jeżeli przyjmą za prawdziwe twierdzenia powódki o tym, że przed Sądem Okręgowym w Poznaniu dochodziła ona roszczeń związanych z wyrządzeniem szkody jedynie na dwóch działkach oznaczonych numerami (...) – choć materiał dowodowy zgromadzony w sprawie w żadnej mierze ich nie potwierdza – to okoliczność ta nie stała na przeszkodzie w uznaniu związania obecnie orzekających sądów prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 12 czerwca 2014 r., wydanym w sprawie sygn. akt I C 895/13. Zauważyć bowiem należy – co wynika zresztą wprost z pozwu – że zdarzenie z jakim powódka wiązała swoje roszczenie w niniejszej sprawie miało miejsce w czerwcu 2009 r. Nadto data ta wynikała również ze znajdującego się w aktach sprawy protokołu oględzin szkody z dnia 25 sierpnia 2009 r. To zaś oznacza, że powódka w związku z tym samym zdarzeniem, wskazanym przez nią jako zdarzenie wywołujące szkodę, dochodziła roszczeń odszkodowawczych w dwóch odrębnych procesach. Oczywiście działanie takie w świetle przepisów prawa jest dopuszczalne, niemniej jednak oba zainicjowane przez powódkę procesy, zarówno ten zakończony już prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu, jak i obecny dotyczyły tej samej szkody i oparte były na tym samej podstawie faktycznej. W obu procesach powódka wywodziła odpowiedzialność pozwanego zakładu ubezpieczeń z odpowiedzialności za sprawcę szkody F. B. wynikającej z łączącej pozwanego ze sprawcą szkody umowy ubezpieczenia odpowiedzialności OC rolników. Przesądzenie zaś w pierwszym z wszczętych przez powódkę postępowań o braku zasadności roszczenia odszkodowawczego wyklucza możliwość ponownego badania tej samej kwestii w kolejnym procesie.

Tak więc wobec bezpodstawności zarzutów apelacji zmierzających do wykazania wadliwej podstawy faktycznej i prawnej, opartej na mocy wiążącej prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawie sygn. I C 895/13, Sąd Apelacyjny zaaprobował w całości rozstrzygnięcie Sądu I instancji.

Dlatego też kierując się powyższymi względami Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację. O kosztach postępowania apelacyjnego orzekł zaś zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik (art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.). Zasądzoną od powódki na rzecz pozwanego kwotę stanowiło wynagrodzenie jego pełnomocnika, ustalone po myśli § 2 pkt 7 w zw. § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t. j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1804) w brzmieniu obowiązującym na datę zainicjowania postępowania odwoławczego stosownie do § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1667).

(...)

(...)